

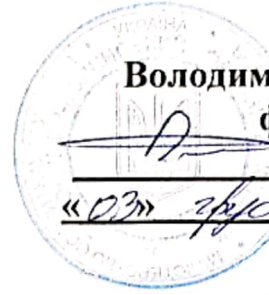
Затверджую

Директор

Володимир - Волинського

фахового коледжу

О.В. Коновалюк

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

Галузь знань	14 Електрична інженерія
Спеціальність	141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»
Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Ступінь освіти	Фаховий молодший бакалавр
Освітня кваліфікація	Фаховий молодший бакалавр з електроенергетики, електротехніки та електромеханіки

Розглянуто та затверджено

на засіданні педагогічної ради

Володимир - Волинського

фахового коледжу

Протокол № 119 від 31.08.21 р.

Голова педагогічної ради

О.В. Коновалюк

Зі змінами наказ №55 від 01.12.21р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми

«Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

Галузь знань 14 «Електрична інженерія»
Спеціальність 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

Кваліфікація Фаховий молодший бакалавр з електроенергетики, електротехніки та електромеханіки

РОЗГЛЯНУТО, ОБГОВОРЕНО І СХВАЛЕНО

на засіданні циклової комісії спецдисциплін спеціальності: 141
«Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»
Протокол № 1 від «28» 08 2021 р.

Голова циклової комісії

 О. А. Ковальчук

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні методичної ради Володимир – Волинського фахового коледжу
Протокол № 1 від «30» серпня 2021 р.

Заступник директора
з навчально-виробничої роботи

 Н. М. Матусевич

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради Володимир – Волинського фахового коледжу
Протокол № 19 від «31» 08 2021 р.

Директор О. В. Коновалюк

ЗМІСТ

1. Передмова.
2. Профіль освітньо-професійної програми із спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка».
3. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність.
 - 3.1. Перелік компонентів освітньо-професійної програми.
 - 3.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми.
4. Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК.
5. Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей.
6. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми.
7. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам освітньо-професійної програми.
8. Вибіркові компоненти ОПП.
9. Форма атестації здобувачів фахової передвищої освіти.
10. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти.
11. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма фахової передвищої освіти

1. ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» для підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня фахової передвищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти.

Оновлено і введено в дію 1 вересня 2021 року на підставі засідання Педагогічної ради Володимир-Волинського фахового коледжу, протокол № 119 від 31 серпня 2021 року, наказ №33-1 «Г» від 2.09.21р. (зі змінами на підставі наказу №55 від 01.12.2021р. «Про перейменування коледжу»).

ОПП розроблено членами групи кадрового забезпечення випускової циклової комісії «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» Володимир-Волинського фахового коледжу у складі:

Олійник Микола Петрович – гарант освітньої програми, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач Володимир – Волинського фахового коледжу.

Ковальчук Олег Антонович, спеціаліст вищої категорії, голова циклової комісії спеціальності «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» технічного відділення Володимир–Волинського фахового коледжу.

Осичко Тетяна Леонідівна, спеціаліст вищої категорії, викладач Володимир – Волинського фахового коледжу.

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» є нормативним документом Володимир-Волинського фахового коледжу, у якому визначається нормативний зміст навчання, встановлюються вимоги до змісту, обсягу й рівня освіти та професійної підготовки фахового молодшого бакалавра галузі знань 14 Електрична інженерія спеціальності 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка.

Освітньо-професійна програма «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» використовується під час:

- ліцензування та акредитації освітньо-професійної програми, інспектуванні освітньої діяльності за спеціальністю;
- розробки навчального плану, робочих навчальних планів, програм навчальних дисциплін й практик;
- розробки засобів діагностики якості фахової передвищої освіти;
- професійної орієнтації здобувачів фаху;
- формування індивідуальних планів здобувачів фахової передвищої освіти;
- атестації фахових молодших бакалаврів спеціальності 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка.

Освітньо-професійна програма «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» враховує вимоги Законів України «Про фахову передвищу освіту», Національної рамки кваліфікацій і встановлює:

- обсяг та термін навчання фахового молодшого бакалавра;
- загальні компетенції фахового молодшого бакалавра;
- професійні компетенції за зазначеною спеціальністю;
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньої програми;
- вимоги до структури навчальних дисциплін.

Користувачі освітньої програми:

- здобувачі фахової передвищої освіти;
- викладачі, які здійснюють підготовку фахових молодших бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» із спеціальності 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка;
- екзаменаційна комісія спеціальності 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка;

Освітньо-професійна програма спеціальності 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка поширюється на циклові комісії коледжу, що здійснюють підготовку здобувачів фахової передвищої освіти ступеня фаховий молодший бакалавр за освітньо-професійною програмою «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка».

**2. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ІЗ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 141 «ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА,
ЕЛЕКТРОТЕХНІКА ТА ЕЛЕКТРОМЕХАНІКА»**

I. Загальна інформація	
Повна назва закладу фахової передвищої освіти та випускової циклової комісії	Володимир – Волинський фаховий коледж, випускова циклова комісія спецдисциплін спеціальності «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» підготовки здобувачів фахової передвищої освіти
Рівень освіти	Фахова передвища
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	14 «Електрична інженерія»
Спеціальність	141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»
Форми здобуття освіти	Інституційна (денна, заочна)
Освітня кваліфікація	фаховий молодший бакалавр з електроенергетики, електротехніки та електромеханіки
Професійна кваліфікація	Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування,
Наявність акредитації	Ліцензія на провадження освітньої діяльності за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста (наказ Міністерства освіти і науки України від 22/05/20 № 673)
Цикл/рівень	НРК України – 5 рівень, FQ-EHEA – початковий (короткий цикл), EQF LLL – 5 рівень
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом фахового молодшого бакалавра, 180 кредитів ЄКТС. Термін навчання 3 роки 10 місяців (на базі БЗСО).
Мова викладання	Українська
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної	http://vvak.in.ua

програми	
II. Мета освітньо-професійної програми	
Метою освітньої програми є забезпечення підготовки конкурентоспроможних на ринку праці висококваліфікованих фахівців, які володіють загальними та професійними компетентностями в сфері передачі, розподілення та перетворення електричної енергії в системах електропостачання та електроспоживання	
III. Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область	Галузь знань – 14 «Електрична інженерія» Спеціальність – 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»
Опис предметної області	<p>Об'єктами професійної діяльності випускників є: процеси виробництва, передачі, розподілення та споживання електричної енергії на електричних станціях, в електричних мережах та системах; процеси перетворення електричної енергії в електромеханічних системах; аналіз безпеки експлуатації, збільшення терміну експлуатації електроенергетичного електротехнічного та електромеханічного обладнання, економія енергоресурсів.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері електроенергетики, електротехніки та електромеханіки або у процесі навчання.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, концепції, принципи, навичок з монтажу, експлуатації, ремонту і проектування електроустаткування підприємств і цивільних споруд; набуття фахових компетентностей для прийняття ефективних професійних рішень в області електроенергетики; розв'язання актуальних задач і проблем в галузі електричної інженерії та якостей загально розвиненої особистості.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові й спеціальні методи, професійні методики і технології, застосування яких дозволяє вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми з монтажу, експлуатації і ремонту електроустаткування підприємств і цивільних споруд в процесах виробничої діяльності.</p> <p>Інструменти та обладнання: інформаційні системи, комп'ютерні технології, прилади та обладнання, споруди, необхідні для формування професійних компетентностей фахового молодшого бакалавра з електроенергетики, електро-</p>

	техніки та електромеханіки.
Особливості освітньо-професійної програми	Програма передбачає кредити ЄКТС для навчальних дисциплін, які формують загальні компетентності, кредити ЄКТС для навчальних дисциплін, які формують спеціальні компетентності, кредити ЄКТС для практичної підготовки. Програма передбачає проведення практики та стажувань на підприємствах енергетичного сектору.
IV. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Академічні права випускників	Можливість продовження навчання на першому (бакалаврському) освітньому рівні, підвищення кваліфікації, академічна мобільність.
Працевлаштування випускників	Фахівець з електроенергетики, електротехніки та електромеханіки може працювати в державному та приватному секторах у різних сферах діяльності, зокрема: виробництво, монтаж, ремонт, експлуатація та налагодження електроустаткування; проектування електромеханічних систем автоматизації та електроприводів широкого технологічного призначення; впровадження сучасних енергоефективних технологій. Фахівець здатний виконувати зазначені професійні роботи за ДК 003:2010 Національним класифікатором України „Класифікатором професій”: 3113 Технічні фахівці-електрики 3119 Інші технічні фахівці в галузі фізичних наук та техніки і може займати первинні посади: - технік-електрик; - електрик дільниці; - диспетчер електропідстанції; - електромеханік дільниці; - електромеханік з підймальних установок; - технік з налагодження та випробувань; - технік-конструктор; - технік-технолог
V. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Комбінація лекцій, практичних та семінарських занять із розв'язанням ситуаційних завдань, тренінгів та майстер-класів, що розвивають практичні компетенції та формують критичне мислення.

<p>Оцінювання</p>	<p>Оцінювання знань та практичних умінь здобувачів освіти здійснюється у ВВФК на підставі Положення про організацію освітнього процесу в ВВФК. Система оцінювання якості підготовки здобувачів освіти включає: поточний, підсумковий контроль та атестацію здобувачів фахової передвищої освіти, які здобувають ступінь «фаховий молодший бакалавр».</p>
<p>VI. Програмні компетентності</p>	
<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі агропромислового виробництва та у процесі навчання, що передбачає застосування визначених теорій та методів відповідної науки і характеризується певною невизначеністю умов.</p>
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 1. Здатність розглядати суспільні явища в їх розвитку і в конкретних історичних умовах. ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 3. Здатність до ділових комунікацій на державній мові у професійній сфері. ЗК 4. Здатність до ділових комунікацій на іноземній мові у професійній сфері. ЗК 5. Здатність до фізичного самовдосконалення, розуміння необхідності дотримання норм здорового способу життя. ЗК 6. Здатність аналізувати економічні явища, процеси та дію економічних законів у суспільстві. ЗК 7. Здатність використовувати математичний апарат при розв'язанні прикладних завдань. ЗК 8. Базові уявлення про основи філософії, психологічні аспекти особистості, знання історії, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності. ЗК 9. Здатність розуміти і враховувати екологічні фактори, що впливають на реалізацію технічних рішень в електроенергетиці, електротехніці та електромеханіці. ЗК 10. Здатність використовувати інформаційні технології в професійній діяльності з метою вирішення поставлених завдань. ЗК 11. Здатність використовувати нормативні та довідникові матеріали, стандартні методики та державні стандарти. ЗК 12. Здатність розробляти та управляти проектами.</p>

	ми, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність застосовувати і інтегрувати придбані знання при розв'язанні прикладних та теоретичних завдань в області електричної інженерії.</p> <p>ФК 2. Здатність застосовувати методи, методики, технології та процедури для вирішення технічних завдань електроенергетики, електротехніки та електромеханіки в тому числі пов'язаних з раціональним використанням енергоресурсів.</p> <p>ФК 3. Здатність самостійно виконувати практичні завдання, а також описувати, аналізувати та критично оцінювати отримані дані.</p> <p>ФК 4. Здатність аналізувати експлуатаційні властивості основних матеріалів, приборів та пристроїв з метою правильного вибору для ефективної, безпечної та раціональної експлуатації електричних апаратів та електроустаткування.</p> <p>ФК 5. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення, визначати методику пошуку технічного рішення з використанням оптимізаційних методів.</p> <p>ФК 6. Здатність обирати оптимальні методи вимірювання електричних, технологічних параметрів та технічні засоби для їх реалізації та обробки даних.</p> <p>ФК 7. Здатність використовувати знання з теорії електричних машин для вирішення практичних завдань в галузі електричної інженерії.</p> <p>ФК 8. Здатність розробляти та впроваджувати заходи з електробезпеки, охорони праці при експлуатації об'єктів електроенергетики, електротехніки та електромеханіки.</p> <p>ФК 9. Здатність здійснювати аналіз техніко-економічних показників проектних рішень в області електроенергетики, електротехніки та електромеханіки.</p> <p>ФК 10. Здатність виконувати проекти по удосконаленню та модернізації об'єктів електроенергетики, електротехніки та електромеханіки, розробляти необхідну технічну документацію.</p> <p>ФК 11. Здатність використовувати знання в області передачі і розподілу електричної енергії для розрахунків режимів електричних мереж і систем і керування ними.</p> <p>ФК 12. Здатність аналізувати експлуатаційні</p>

	<p>властивості електроустаткування з метою правильного вибору для ефективної, безпечної та раціональної експлуатації.</p> <p>ФК 13. Здатність використовувати знання, уміння й навички для організації раціонального проведення слюсарно-механічних електромонтажних, налагоджувальних, експлуатаційних та ремонтних робіт електроустаткування підприємств і цивільних споруд.</p> <p>ФК 14. Здатність здійснювати контроль якості виконаних слюсарно-механічних, електромонтажних, налагоджувальних та електроремонтних робіт.</p> <p>ФК 15. Здатність оцінювати показники енерго-ефективності ефективності функціонування електроенергетичних, електротехнічних та електромеханічних об'єктів та систем та розробляти заходи з енергозбереження.</p>
VII. Програмні результати навчання	
<p>Результати навчання</p>	<p>РН 1. Вміння знаходити варіанти підвищення енергоефективності та надійності електроенергетичного, електротехнічного та електромеханічного обладнання, відповідних комплексів та систем.</p> <p>РН 2. Вміння удосконалювати та модернізувати існуючі електричні мережі, підстанції, електротехнічні і електромеханічні комплекси та системи з метою підвищення їх надійності, ефективності експлуатації та продовження ресурсу.</p> <p>РН 3. Вміння спілкуватися державною мовою з професійних питань.</p> <p>РН 4. Вміння виконувати технічні креслення та електротехнічні схеми застосовуючи єдину систему технологічної (ЄСТД) та конструкторської документації (ЄСКД) із застосуванням сучасних комп'ютерних засобів.</p> <p>РН 5. Вміння використовувати ПК, основні системні та прикладні програми для вирішення практичних завдань; використовувати Інтернет-ресурси; знаходити необхідну інформацію в інформаційному просторі.</p> <p>РН 6. Вміння виконувати електротехнічні розрахунки однофазних та трифазних електричних мереж в номінальному та аварійному режимах.</p> <p>РН 7. Вміння здійснювати раціональний вибір необхідних конструкційних та електротехнічних матеріалів для електричних апаратів та електро-</p>

устаткування.

РН 8. Вміння правильно вибирати методи вимірювань електричних та технологічних параметрів; аналізувати похибки результатів вимірювань; застосовувати на практиці знання по метрологічним основам вимірювань.

РН 9. Вміння вибирати електричні машини і трансформатори для конкретних умов їх практичного використання.

РН 10. Вміння обирати напівпровідникові прилади, елементи схем випрямлячів та стабілізаторів, користуватись довідниковою літературою. Вміння розраховувати та обирати елементи підсилювачів, розрахунковими методами визначати несправності в схемах з операційними підсилювачами.

РН 11. Вміння дотримуватися правил безпеки, охорони праці та безпеки життєдіяльності в професійній діяльності.

РН 12. Вміння виконувати проектування систем електропостачання; вибирати рід струму та величину напруги на ділянках системи електропостачання; розраховувати та вибирати за потрібними параметрами необхідне електроустаткування, апаратуру керування та захисту; розраховувати електричні навантаження підприємств, пояснити роботу електрообладнання розподільчих пристроїв.

РН 13. Вміння розраховувати параметри елементів електроприводів; аналізувати процеси, які відбуваються в електроприводах в різних режимах роботи; визначати основні параметри електроприводів; будувати графіки механічних характеристик двигунів постійного та змінного струму при регулюванні швидкості зміною різних величин; креслити та складати електричні схеми електроприводів з двигунами постійного та змінного струму; визначати потужність та обирати приводний двигун для різних режимів.

РН 14. Вміння аналізувати економічні показники виробничої діяльності підприємства; розрахувати показники ефективності використання виробничих ресурсів; обґрунтовувати заходи з по модернізації електроустаткування та удосконалення виробництва.

РН 15. Вміння здійснювати контроль за доцільним використанням систем електричного освітлення; розраховувати потужності та здійснювати вибір

	<p>електродвигунів для електроприводів промислових установок різноманітного призначення; проводити діагностику стану електроустаткування під час його роботи; виконувати модернізацію електроустаткування промислових підприємств у відповідності з вимогами сучасного виробництва.</p> <p>РН 16. Вміння виконувати проектування систем автоматизації технологічних процесів і систем автоматичного керування.</p> <p>РН 17. Вміння виконувати монтаж електроустаткування на налагодження загального та спеціального призначення; вибирати необхідне устаткування, інструменти та оснащення у відповідності до технічної документації на виконання електромонтажних робіт.</p> <p>РН 18. Вміти складати релейно-контакторні схеми управління електричними приводами; складати та проектувати цифрові схеми управління; розраховувати та обирати силові структури напівпровідникових перетворювачів для керування електроприводами; налагоджувати напівпровідникові перетворювачі та визначати їх несправності, володіти методиками їх усунення.</p> <p>РН 19. Вміння розробляти конкретні технічні заходи з енергозбереження в системах електропостачання та електроустаткування; обґрунтувати необхідність заходів з енергозбереження.</p> <p>РН 20. Вміти читати функціональні схеми автоматизації технологічних процесів. Вміти оцінювати доцільність використання певних технічних засобів для реалізації локальних систем автоматизації.</p>
<p>VIII. Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-професійної програми</p>	
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Група забезпечення – це педагогічні працівники, які мають кваліфікацію відповідно до спеціальності, працюють в коледжі за основним місцем роботи, мають стаж педагогічної роботи, рівень професійної активності, який засвідчується виконанням не менше 4 пунктів Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, пройшли чергову атестацію, підвищили або підтвердили свою кваліфікаційну категорію. В процесі організації освітнього процесу залучаються фахівці з досвідом дослідницької, проектної, експлуатаційної роботи. Випускова циклова комісія нараховує п'ять педагогічних працівників, з них чотири мають вищу кваліфікаційну категорію. Інші циклові</p>

	<p>комісії, задіяні в підготовці за освітньо-професійною програмою Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка також мають висококваліфіковані колективи.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Матеріально-технічна база коледжу охоплює три навчально-лабораторні корпуси (два з яких використовуються при підготовці здобувачів освіти за ОПП Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка), навчальну майстерню, навчально-дослідне господарство та гуртожитки. Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнання відповідає потребі та повністю забезпечує освітній процес протягом усього циклу підготовки за освітньою програмою. У коледжі використовуються комп'ютерні та спеціалізовані лабораторії, встановлено локальні комп'ютерні мережі, бездротовий доступ до мережі Інтернет. Соціальна інфраструктура коледжу включає гуртожиток для здобувачів освіти, спортивні зали, їдальню та буфети, актовий зал, медпункт.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Офіційний веб-сайт коледжу (http://vvak.in.ua/) містить інформацію про освітньо-професійні програми, освітню і виховну діяльність, діяльність студентського самоврядування, структурні підрозділи коледжу, правила прийому, контакти тощо. Електронний варіант методичних рекомендацій до виконання практичних, лабораторних та самостійних робіт, курсових та дипломних проєктів (робіт).</p>

3. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики кваліфікаційні роботи)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОПП			
Освітні компоненти, що формують загальні компетентності			
ОК 1	Фізичне виховання	7	Залік
ОК 2	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	4,5	Залік
ОК 3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	1,5	Екзамен
ОК 4	Основи правознавства	2	Залік
Освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності			
ОК 5	Комп'ютери та комп'ютерні технології	5,0	Залік
ОК 6	Теоретичні основи електротехніки	7,0	Екзамен
ОК 7	Інженерна механіка з основами теплотехніки та гідравліки	3,0	Залік
ОК 8	Основи електроніки і мікросхемотехніки	4,0	Екзамен
ОК 9	Основи автоматики	5,0	Екзамен
ОК 10	Технології (Вступ до фаху)	2,0	Залік
ОК 11	Контрольно-вимірювальні прилади з основами метрології	4,0	Екзамен
ОК 12	Монтаж електрообладнання і систем керування	6,0	Залік
ОК 13	Конструкційні та електротехнічні матеріали	3,0	Залік
ОК 14	Електричне освітлення та опромінення	5,0	Залік
ОК 15	Електротехнологія	3,0	Залік
ОК 16	Електричні машини і апарати	3,5	Екзамен
ОК 17	Електропривід сільськогосподарських машин	5,0	Екзамен
ОК 18	Експлуатація і ремонт електроустаткування та засобів автоматизації	6,0	Екзамен
ОК 19	Автоматизація технологічних процесів і систем автоматичного керування	6,0	Екзамен
ОК 20	Охорона праці в галузі (Електробезпека)	1,5	Залік
ОК 21	Електропостачання сільського господарства	3,0	Екзамен
ОК 22	Основи енергозбереження	2	Залік

1	2	3	4
Практика			
ОК 23	Навчально-ознайомлювальна практика	1,5	Залік
ОК 24	Електрослюсарна справа	4,5	Залік
ОК 25	Механічна практика	1,5	Залік
ОК 26	Зварювальна справа	1,5	Залік
ОК 27	Електромонтажна практика	7,5	Залік
ОК 28	Технічне обслуговування і ремонт електрообладнання та ЗА	6,0	Залік
ОК 29	Вирішення виробничо-ситуаційних завдань	1,5	Залік
ОК 30	Технологічна практика	10,5	Залік
ОК 31	Переддипломна практика	4,5	Залік
ВСЬОГО		128	
Освітні компоненти за вибором навчального закладу			
Освітні компоненти, що формують загальні компетентності			
ВБ 1	Економічна теорія	2,0	Залік
ВБ 2	Історія української культури і державності	2,0	Залік
ВБ 3	Соціологія	1,5	Залік
ВБ 4	Філософія з основами психології	1,5	Залік
Освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності			
ВБ 5	Основи екології	2,0	Залік
ВБ 6	Вища математика	3,0	Залік
ВБ 7	Інженерна графіка	4,0	Залік
ВБ 8	Безпека життєдіяльності	2,0	Залік
ВСЬОГО		18	
Освітні компоненти за вибором здобувача освіти			
Освітні компоненти, що формують загальні компетентності			
ВБ 9	ВИБІРКОВА ДИСЦИПЛІНА 1, 2	3,0	Залік
ВБ 10	ВИБІРКОВА ДИСЦИПЛІНА 1, 2	3,0	Залік
Освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності			
ВБ 11	ВИБІРКОВА ДИСЦИПЛІНА 1, 2	4,5	Залік
ВБ 12	ВИБІРКОВА ДИСЦИПЛІНА 1, 2	7,5	Залік
ВСЬОГО		18	
	Екзаменаційна сесія	7,5	
	Кваліфікаційна робота	7,5	Виконання ДП
	Атестація	1	Публічний захист ДП
ВСЬОГО		16	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		180	

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ВИЗНАЧЕНИХ В ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ «ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА, ЕЛЕКТРОТЕХНІКА ТА ЕЛЕКТРОМЕХАНІКА» ЗГІДНО ПРОЄКТУ СТАНДАРТУ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 141 ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА, ЕЛЕКТРОТЕХНІКА ТА ЕЛЕКТРОМЕХАНІКА ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 14 ЕЛЕКТРИЧНА ІНЖЕНЕРІЯ ДЛЯ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДЕСКРИПТОРАМ НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміня	Комунікація	Відповідальність і автономія
	Зн1. Всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання у сфері навчання та/або професійної діяльності, усвідомлення меж цих знань	Ум1 Широкий спектр когнітивних та практичних умінь/навичок, необхідних для розв'язання складних задач у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання. Ум2. знаходження творчих рішень або відповідей на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми на основі ідентифікації та застосування даних. Ум3. планування, аналіз, контроль та оцінювання власної роботи та роботи інших осіб у спеціалізованому контексті	К1. Взаємодія з колегами, фаховою спільнотою з метою провадження професійної діяльності або навчання К2. Донесення до широкого кола осіб (колеги, керівники, клієнти) власного розуміння, знань, суджень, досвіду, зокрема у сфері професійної діяльності	ВА1. Організація та нагляд (управління) в контекстах професійної діяльності або навчання в умовах непередбачуваних змін ВА2. Покращення результатів власної діяльності і роботи інших ВА3. Здатність до подальшого навчання з елементами автономії
Загальні компетентності				
ЗК 1	Зн1	Ум1	К1	ВА2, ВА3
ЗК 2	Зн1	Ум1	К1, К2	ВА2, ВА3
ЗК 3	Зн1	Ум1	К1, К2	ВА1, ВА2, ВА3
ЗК 4	Зн1	Ум1	К1	ВА1, ВА2, ВА3
ЗК 5	Зн1	Ум1, Ум2	К1, К2	ВА1, ВА2, ВА3
ЗК 6	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	ВА1, ВА2, ВА3
ЗК 7	Зн1	Ум1, Ум2	К1	ВА1, ВА2, ВА3
ЗК 8	Зн1	Ум1	К1, К2	ВА1, ВА2, ВА3
ЗК 9	Зн1	Ум1, Ум2	К1, К2	ВА1, ВА2, ВА3
ЗК 10	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	ВА1, ВА2, ВА3
ЗК 11	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	ВА1, ВА2, ВА3
ЗК 12	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1	ВА1, ВА2, ВА3

Спеціальні (фахові) компетентності				
ФК 1	ЗН1	УМ1, УМ2	К1	БА1, БА2, БА3
ФК 2	ЗН1	УМ1, УМ2	К1, К2	БА1, БА2, БА3
ФК 3	ЗН1	УМ1, УМ2	К1, К2	БА1, БА2, БА3
ФК 4	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3	К1, К2	БА1, БА2, БА3
ФК 5	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3	К1, К2	БА1, БА2, БА3
ФК 6	ЗН1	УМ1, УМ2	К1, К2	БА1, БА2, БА3
ФК 7	ЗН1	УМ1, УМ2	К1, К2	БА1, БА2, БА3
ФК 8	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3	К1, К2	БА1, БА2, БА3
ФК 9	ЗН1	УМ1	К1	БА2, БА3
ФК 10	ЗН1	УМ1, УМ2	К1, К2	БА1, БА2, БА3
ФК 11	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3	К1, К2	БА1, БА2, БА3
ФК 12	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3	К1, К2	БА1, БА2, БА3
ФК 13	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3	К1, К2	БА1, БА2, БА3
ФК 14	ЗН1	УМ1, УМ2	К1, К2	БА1, БА2, БА3
ФК 15	ЗН1	УМ1, УМ2	К1, К2	БА1, БА2, БА3

5. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ВИЗНАЧЕНИХ ПРОЄКТОМ СТАНДАРТУ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Результати навчання	Інтегральна компетентність	Компетентності																											
		Загальні компетентності												Спеціальні (фахові) компетентності															
		01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	
PH1	+		+		+			+	+		+		+		+					+			+			+		+	
PH2	+		+		+			+	+		+	+	+		+	+					+		+	+				+	
PH3	+			+										+			+			+	+	+		+		+	+	+	
PH4	+				+					+		+			+								+		+		+		
PH5	+				+	+		+	+							+	+						+			+			
PH6	+	+		+					+						+	+												+	
PH7	+							+	+													+			+				
PH8	+		+											+					+		+		+						
PH9	+		+						+		+						+		+	+	+								
PH10	+		+		+					+	+					+		+	+						+			+	
PH11	+					+			+						+	+		+		+			+	+					
PH12	+		+	+		+		+	+			+		+		+		+				+	+					+	
PH13	+					+											+				+	+	+						
PH14	+				+		+			+										+		+							
PH15	+				+				+								+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	
PH16	+	+				+		+				+	+	+			+											+	
PH17	+		+	+	+	+										+	+		+										
PH18	+			+		+		+			+			+				+								+	+		
PH19	+	+				+			+		+			+		+	+			+	+			+				+	
PH20	+		+	+			+						+		+		+		+		+	+	+					+	

4 Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ВБ 1	ВБ 2	ВБ 3	ВБ 4	ВБ 5	ВБ 6	ВБ 7	ВБ 8	ВБ 9	ВБ 10	ВБ 11	ВБ 12	ДП									
ЗК 1		+		+																																																	
ЗК 2	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+							+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+							
ЗК 3			+	+															+		+	+							+							+	+	+	+									+					
ЗК 4		+																																														+					
ЗК 5	+																																																+				
ЗК 6																																																	+				
ЗК 7					+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+		+	+	+																	+	+	+	+		+			+					
ЗК 8				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
ЗК 9																																																			+		
ЗК 10					+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+																												+		
ЗК 11	+				+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+																												+		
ЗК 12																		+	+	+																															+		
ФК 1					+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+																												+		
ФК 2						+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+																										+	
ФК 3	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ФК 4					+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+																														+
ФК 5					+													+	+	+																																+	
ФК 6						+		+			+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+																													+	
ФК 7																																																				+	
ФК 8													+		+	+	+	+	+	+	+	+	+																													+	
ФК 9																																																				+	
ФК 10																																																				+	
ФК 11																																																				+	
ФК 12																																																				+	
ФК 13																																																				+	
ФК 14																																																				+	
ФК 15																+	+	+	+			+																													+		

5 Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ВБ 1	ВБ 2	ВБ 3	ВБ 4	ВБ 5	ВБ 6	ВБ 7	ВБ 8	ВБ 9	ВБ 10	ВБ 11	ВБ 12	ДП				
PH 1														+	+	+	+	+	+		+	+									+									+			+					
PH 2																		+	+		+											+										+			+			
PH 3	+	+	+	+	+	+	+			+	+						+	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
PH 4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
PH 5					+												+		+									+				+													+			
PH 6						+								+	+		+	+		+	+											+													+			
PH 7							+	+				+	+	+	+	+	+	+	+		+	+						+	+	+	+	+	+									+			+			
PH 8							+	+		+						+		+		+	+							+	+	+	+	+	+													+		
PH 9												+				+	+	+	+		+							+		+		+											+			+		
PH 10							+	+							+		+		+									+		+		+										+			+			
PH 11	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
PH 12																		+			+									+		+													+			
PH 13																	+															+														+		
PH 14																																															+	
PH 15														+			+	+																													+	
PH 16																			+																												+	
PH 17												+								+																											+	
PH 18									+			+				+			+										+	+																+		
PH 19																			+			+																								+		
PH 20												+		+	+		+		+		+	+							+	+	+	+															+	

8. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОПП

За рішенням педагогічної ради коледжу

Економічна теорія
Історія української культури та державності
Соціологія
Філософія з основами психології
Основи екології
Вища математика
Інженерна графіка
Безпека життєдіяльності

За вибором здобувачів освіти

Основи підприємництва, менеджменту та маркетингу в АПК
Основи менеджменту
Машини та технологія виробництва, переробки і зберігання с/г продукції
Монтаж, експлуатація та ремонт електрообладнання в СЕП
Економіка сільського господарства і організація агроенергосервісу
Енергетичний менеджмент
Правила дорожнього руху, професійна етика водіння, будова і основи керування автомобілем
Правила безпеки дорожнього руху

9. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти	Атестація випускників освітньо-професійної програми спеціальності 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи (дипломного проекту) та завершується видачею документа про фахову передвищу освіту встановленого зразка про присудження освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» із присвоєнням кваліфікації «фаховий молодший бакалавр з електроенергетики, електротехніки та електромеханіки.
Вимоги до кваліфікаційної роботи (дипломного проекту)	Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Кваліфікаційна робота повинна демонструвати здатність особи вирішувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності, із застосуванням положень і методів відповідних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов.

10. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

<p style="text-align: center;">Принципи та процедури забезпечення якості освіти</p>	<p>Визначені та легітимізовані у Законі України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 р. № 2745-VIII і рекомендаціях щодо забезпечення якості освіти.</p> <p>Принципи забезпечення якості освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відповідність національним стандартам якості фахової передвищої освіти; • автономія закладу освіти, який несе відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти; • здійснення моніторингу якості; • системний підхід, який передбачає управління якістю на всіх стадіях освітнього процесу; • постійне підвищення якості освітнього процесу; • залучення студентів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості фахової передвищої освіти; • відкритість інформації на всіх етапах забезпечення якості. <p>Процедури забезпечення якості освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • удосконалення планування освітньої діяльності: моніторинг та періодичне оновлення освітніх програм; • якісний відбір контингенту здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр; • удосконалення матеріально-технічної та навчально-методичної баз для реалізації освітнього процесу; • забезпечення необхідних ресурсів для підтримки здобувачів освіти за ступенем фахового молодшого бакалавра; • розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом; • забезпечення публічності інформації про діяльність Володимир-Волинського фахового коледжу; • створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у здобувачів фахової передвищої освіти; • створення ефективної системи запобігання корупції та хабарництву в освітньому процесі у Володимир-Волинському фаховому коледжі.
<p>Моніторинг та</p>	<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітньо-</p>

<p>періодичний перегляд освітньо-професійних програм</p>	<p>професійних програм проводиться за вимогами відповідного положення, розробленого Володимир-Волинським фаховим коледжем. Критерії, за якими відбувається перегляд освітньо-професійної програми, формулюються як у результаті зворотного зв'язку із педагогічними та науково-педагогічними працівниками, здобувачами освіти, випускниками, роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі, потреб суспільства та ринку праці.</p> <p>Показниками сучасності освітньо-професійної програми є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оновлюваність; • участь роботодавців у розробці та внесенні змін в освітньо-професійну програму; • рівень задоволеності випускників змістом освітньо-професійної програми; • відгуки роботодавців про рівень підготовки випускників.
<p>Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти</p>	<p>Оцінювання знань та практичних умінь здобувачів освіти здійснюється у коледжі на підставі Положення про організацію освітнього процесу у Володимир-Волинському фаховому коледжі.</p> <p>Система оцінювання якості підготовки здобувачів освіти включає: поточний, підсумковий контроль та атестацію здобувачів фахової передвищої освіти, які здобувають освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра.</p>
<p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників</p>	<p>Педагогічний склад Володимир-Волинського фахового коледжу підвищує кваліфікацію в Україні і за кордоном.</p> <p>Володимир-Волинський фаховий коледж забезпечує різні форми щорічного підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників коледжу.</p> <p>У Володимир-Волинському фаховому коледжі реалізуються власні програми та форми підвищення кваліфікації (семінари, майстер-класи, тренінги, конференції, вебінари, круглі столи, школа молодого викладача тощо).</p>
<p>Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу</p>	<p>Ресурсами для організації освітнього процесу у Володимир-Волинському фаховому коледжі є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • навчальний план; • робочі програми навчальних дисциплін та практик. <p>Відповідно до діючих ліцензійних умов:</p> <ul style="list-style-type: none"> • належне навчально-методичне забезпечення

	<p>(комплекси) навчальних дисциплін;</p> <ul style="list-style-type: none"> • сучасні інформаційні джерела та комп'ютерна техніка; • власний веб-сайт; • інтернет-зв'язок; • бібліотека із навчальною літературою, науковими, довідниковими та фаховими періодичними виданнями; • інформаційно-комунікаційні засоби зв'язку; • наявність баз для проведення всіх видів практики; • кадрове забезпечення викладання навчальних дисциплін.
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	<p>Електронна система збору і аналізу інформації (ЄДЕБО). Електронна скринька. Домен vvak.in.ua Електронна платформа Google for Education. Microsoft 365.</p>
Публічність інформації про освітньо-професійні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	<p>Наявність офіційного сайту Володимир-Волинського фахового коледжу, на якому оприлюднюються: Положення про організацію освітнього процесу у Володимир-Волинському фаховому коледжі, правила прийому, ступені освіти, за якими проводиться підготовка фахівців, у тому числі за рівнем фаховий молодший бакалавр, основні дані про освітньо-професійні програми тощо.</p>
Запобігання та виявлення академічного плагіату	<p>Процедури та заходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формування колективу закладу освіти, який не сприймає і не допускає академічну нечесність; • створення умов нетерпимості до випадків академічного плагіату; • перевірка робіт на плагіат; • виявлення та притягнення до відповідальності винних у академічному плагіаті.

11. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Конституція України № 254к/96-ВР від 28.06.1996 р.
2. Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>.
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 р. № 519 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р.»

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#Text>.

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (зі змінами і доповненнями).

5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15#Text>.

6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти : проект /МОН України. – К. –[Електронний ресурс] – Режим доступу: (<http://mon.gov.ua/citizens/zv'yazki-z-gromadskistyuu/gromadske-obgovorennnya2016.html>).

7. Лист Міністерства освіти і науки України від 28.04.2017 № 1/9 -239 «Про примірний зразок освітньо-професійної програми».

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 244 «Про утворення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/244-2015-%D0%BF#Text>

9. Національний класифікатор України ДК-003:2010 «Класифікатор професій» – К.: Соцінформ, 2011. – 764 с.

10. Наказ МОН від 13.07.2020 р. № 918 «Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-rozroblennya-standartiv-fahovoyi-peredvishoyi-osviti>.